

REPUBLIKA HRVATSKA
OSNOVNA ŠKOLA DONJI LAPAC
Stojana Matića 18, 53250 Donji Lapac
KLASA: 011-03/26-02/14
URBROJ: 2125-29-26-1
Donji Lapac, 22.09.2026.

PROGRAM PREDŠKOLE

DJECE U GODINI PRIJE POLASKA U OSNOVNU ŠKOLU KOJA NISU
OBUHVAĆENA REDOVITIM PROGRAMOM PREDŠKOLSKOG ODGOJA I
OBRAZOVANJA U TRAJANJU OD 250 SATI GODIŠNJE

Autor programa:

Ravnateljica: Ljiljana Klobučar

Donji Lapac, rujan 2026.godine

Sadržaj

USTROJSTVO PROGRAMA	3
MATERIJALNI UVJETI	5
ODGOJNO OBRAZOVNI RAD	6
Razvojne zadaće i okvirni programski sadržaji i aktivnosti.....	24
Strategija djelovanja.....	27
Vremenik važnih datuma	27
Pedagoška dokumentacija i evaluacija.....	29
NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	30
Razvojne zadaće za unaprjeđivanje, njege i brige za zdravlje djece.....	30
NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA.....	31
SURADNJA S RODITELJIMA.....	31
SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA	31
PRAĆENJE I VREDNOVANJE PROGRAMA	32
FINANCIRANJE PROGRAMA.....	34
ZAKLJUČAK.....	34
PRILOZI.....	34
Diplome odgojitelja.....	35
Literatura.....	35

USTROJSTVO PROGRAMA

Na području Općine Donji Lapac, putem oglasa roditelji predškolske djece koja nisu obuhvaćena niti jednim oblikom programa vrtića, a u godini su predškole, biti će pozvani početkom mjeseca listopada na upis djece u program predškole u OŠ Donji Lapac gdje će se program izvoditi jer mjesto nema vrtić. Nakon upisa roditelji će u mjesecu listopadu biti pozvani na zajednički roditeljski sastanak prije početka programa predškole. Program predškole održat će se u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u trajanju od 250 sati godišnje. Početak rada predškole započinje početkom listopada i traje do kraja svibnja.

Budući da je program predškole obavezni program odgojno-obrazovnog rada za svu djecu u godini prije škole, provođenje programa s djecom koja nisu obuhvaćena niti jednim programom vrtića održati će se pet puta tjedno po dva - tri sata uz stručno vodstvo odgojitelja, s naglaskom na pripremi djece za školu.

Program predškole osigurava kontinuitet u odgoju i obrazovanju djece i povezivanju dvaju dijelova sustava da bi se osigurao svakom pojedinom djetetu primjeren proces izgradnje u kompetentnog i odgovornog čovjeka.

Ciljevi kojima se potiče cjelokupan tjelesni, intelektualni, socio-emocionalni, komunikacijski, duhovni i moralni razvoj djeteta ostvaruju se prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednog odgojno-obrazovnog rada.

Cilj i zadaća je osigurati okruženje u kojem će dijete razviti svoje potencijale (sposobnosti, mogućnosti) do najviše razine, zadovoljiti interese i potrebe te time steći spoznaje, vještine, navike i kompetencije koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja koji ga očekuju.

Osim rješavanja radnih listova za vježbanje grafomotorike i percepcije te razvoju matematičkih sposobnosti, program predškole obuhvaća rad na razvoju komunikacijskih vještina djeteta, kao i razvoju socijalnih vještina (snalaženje u skupini, poštivanje pravila, rješavanje konflikata i sl.). Odgojitelj prati svako dijete pojedinačno, procjenjujući njegov stupanj razvoja i u skladu s tim radi na poticanju individualnih sposobnosti, na taj način potičući razvoj i jačanje njihova samopoštovanja, upornosti i kreativnosti.

Program predškole za djecu koja će u jesen 2027. godine krenuti u prvi razred, a njih je prema evidenciji ukupno dvoje. Program predškole odvijati će se u OŠ Donji Lapac u prostoru učionice, koje su opremljena u skladu s prostornim mogućnostima. Većina didaktičkog materijala za realizaciju sadržaja nalazit će se u samoj učionici, a ostale neoblikovane i prirodne materijale osigurava odgojitelj prema potrebama u suradnji s roditeljima.

Ustrojstvo programa predškole treba odgovarati namjeni i zadaćama predškole. Organizacijom prostora, opremom, sredstvima, rasporedom radnog vremena odgojitelja, praćenjem interesa, prava i potrebe djece i evidentiranjem zadaća kroz mjesečne planove, tjedne i dnevne pripreme. Okosnica rada odgojitelja je Kurikulum predškole koji je objavljen u sklopu Nacionalnog Kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Za potrebe realizacije programa predškole za djecu koja nisu obuhvaćena niti jednim oblikom programa vrtića, program predškole će provoditi odgojiteljica (VŠS).

Program će se vrednovati od strane roditelja, odgojitelja i ravnateljice vrtića s ciljem poboljšanja kvalitete odgojno-obrazovnog rada i rada vrtića u cjelini.

Program će financirati Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih osiguranjem sredstava u državnom proračunu te općina Donji Lapac.

• **Namjena programa**

Program je namijenjen djeci školskim obveznicima za školsku 2027./2028. godinu

• **Nositelji programa**

Program s djecom ostvaruje odgojitelj u skladu sa zakonskim odredbama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, broj 10/97, 107/07 i 94/13, čl.24.).

Program predškole financira Općina Donji Lapac, a OŠ Donji Lapac daje prostor i uvjete za održavanje predškolskog programa.

• **Način ostvarivanja programa**

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna se pozornost treba posvetiti poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti i ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara.

• **Vrijeme ostvarivanja**

Ukupno 250 sati godišnje tijekom pedagoške godine 2026./2027.

• **Način vrednovanja programa**

Kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove. Odgojitelji će svoju valorizaciju i samovrednovanje provedenih aktivnosti bilježiti u knjigu pedagoške dokumentacije na temelju snimki, foto i video dokumentacije i dječjih mapa.

Odgojiteljica predškole: Kristina Šarac

MATERIJALNI UVJETI

Program predškole ostvarit će se uz korištenje namjenski standardizirane osnovne i didaktičke opreme, primjerene dobi djece u funkcionalnoj i estetskoj vrijednosti, koja će ih poticati na aktivnosti, igru, učenje, istraživanje i kreativnost.

Program predškole odvijat će se u prostoru učionice, koje su opremljena u skladu s prostornim mogućnostima. Većina didaktičkog materijala za realizaciju sadržaja nalazit će se u samim učionicama, a ostale neoblikovane i prirodne materijale osigurava odgojitelj prema potrebama u suradnji s roditeljima. Mogućnost korištenja dvorane, školske kuhinje, školskog dvorišta.

Pod osnovnom opremom podrazumijevaju se stolovi, stolice, police, elementi i namještaj koji su u funkciji formiranja različitih centara za igru i aktivnosti djece te prostor za igru na otvorenom.

ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Cilj u odgojno – obrazovnom radu je razumijevanjem posebnosti programa predškole, suvremenim pristupom djetetu i učenju, promatrati, slušati i dogovarati se s djecom o zadovoljavanju interesa, njihovih individualnih i razvojnih potreba i potencijala, u poticajno oblikovanom materijalno-socijalnom okruženju, za stjecanje odgojno-obrazovnih iskustava.

Cjeloviti odgojno-obrazovni proces u neposrednom radu s djecom u godini prije škole provodit će se fleksibilno, u partnerstvu vrtića s roditeljima i širom zajednicom, osiguravanjem kontinuiteta u odgoju i obrazovanju, te osiguravanjem otvorenosti za kontinuirano učenje i spremnosti na unapređivanje prakse.

Planiranje sadržaja temeljit će se na pronalaženju i slušanju djece i njihovih interesa te u dogovaranju s djecom. Djeca će se kontinuirano poticati na suradnju, promišljanje i planiranje novih iskustava, istraživanje, otkrivanje, rješavanje problema, izražavanje

različitim vrstama sredstava. Odgojitelj će dobrim razumijevanjem djece i razvoja aktivnosti intervenirati po potrebi. Odgojitelj će planirati okruženje za održavanje raznih odgojno-obrazovnih aktivnosti i za stjecanje novih iskustava.

U neposrednom radu s djecom bit će zastupljena dinamika raznovrsnosti i fleksibilnosti u realizaciji aktivnosti. Koristit će se materijali, aktivnosti i postupci kojima će se integrirano utjecati na sva područja razvoja djeteta; tjelesni, emocionalni, socijalni, spoznajni te poticati komunikacijske vještine potrebne za nove oblike učenja.

SPOSOBNOSTI I VJEŠTINE PRED POLAZAK U ŠKOLU

Emocionalni i socijalni razvoj

Osobna kompetencija

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Svijest o sebi	poznaje sebe: osobne podatke, podatke o obitelji fizička obilježja svoje potrebe, unutrašnja stanja, preferencije, interese svoje sposobnosti, znanja, vještine svoje jake i slabe strane
Samosvjesnost osjećaja	zna imenovati svoje osjećaje i govoriti o njima zna kakvi sve osjećaji postoje razlikuje osjećaj od ponašanja , razumije utjecaj emocija na ponašanje zna da ima pravo izraziti sve osjećaje , ali na prikladan način (smije se ljutiti, ali ne udarati; smije se veseliti , ali ne skakati po stolu) razumije da je moguće odabrati različite načine izražavanja i ponašanja u određenim emocionalnim stanjima
Samopouzdanje	slobodno i s povjerenjem pristupa drugima ima povjerenja u sebe i svoje sposobnosti (znam, mogu, učiniti ću) spremno je savladati promjene, izazove i prepreke ustrajnost

Samopoštovanje	ponosi se sobom i svojim osobinama prihvaća se i voli onakav kakav je
Emocionalna stabilnost i samoregulacija	najčešće je dobro raspoloženo umije se nositi s lakšim frustracijama koje izaziva npr. strah od neuspjeha, usporedba njegovog uratka s uratkom drugih ... podnosi neuspjeh lako se odvaja od roditelja pri dolasku u vrtić umije svjesno kontrolirati emocije (osobito ljutnju) i samoregulirati ponašanje (vladati sobom) može se strpjeti, pričekati na red
Samostalnost i neovisnost	lako se odvaja od roditelja pri dolasku u vrtić ne ovisi pretjerano o odgojitelju/ odraslima usvojilo je kulturno-higijenske navike (održavanje osobne higijene, obavljanje fizioloških potreba) samostalno je u jelu (koristi kompletan pribor, zna se poslužiti napitkom, jelom iz zdjele) samostalno je u zadovoljavanju drugih potreba samostalno je u odijevanju (zakopčava dugmad, veže cipele, uredno odlaže svoju odjeću) vodi brigu o svojim stvarima, posprema igračke i radni prostor slobodno koristi cijeli prostor za igru, slobodno se kreće u prostoru
Samozaštita	osviješteno je o potencijalnim opasnostima u "njemu samom" i okolini (opasni predmeti, ponašanja, opasne igre, loše tajne) zna što je prihvatljivo i dozvoljeno ponašanje, a što nije (za odrasle i djecu). vlada osnovnim samozaštitnim vještinama: zna kako se ponašati u potencijalno opasnim situacijama (nepoznata mjesta, neznanci, nepoznati predmeti)

	može se oduprijeti pritiscima vršnjaka i neznanaca u činjenju neprimjerenih postupaka (zna reći ne) zna kome se povjeriti, tražiti pomoć zna osnovna pravila ponašanja u prometu (kretanje nogostupom, prelazak kolnika, prepoznavanje prometnih znakova u blizini vrtića i škole, mjere opreza kod vožnje automobilom i autobusom, izlazak iz parkiranog automobila, opasnost kretanja između parkiranih automobila, nošenje svjetlosnih prsluka, uočavanje opasnosti os igre u blizini kolnika, može se slobodno obratiti prometnom policajcu za pomoć), uspješno se snalazi u prometu zna svoju adresu, važne telefonske brojeve poznaje svoja prava (i obveze / dužnosti)
--	--

Socijalna i građanska kompetencija

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Prosocijalna ponašanja (i empatija)	dijeli s drugima prostor, igračke (sredstva), vrijeme, informacije pokazuje osjetljivost na emocionalna stanja i doživljavanja drugih, suosjeća iskazuje brigu za druge / brižno se ponaša prema vršnjacima, drugim osobama, živim bićima zna nuditi pomoć i pomaže onima kojima je pomoć potrebna, pruža utjehu onome tko je u nevolji omogućuje uključivanje druge djece u igru
Moralno rasuđivanje i odgovornost	zna donositi odluke (izbore) i prihvaća posljedice svojih izbora (dobre i loše) – prihvaća pohvalu za stvari koje je dobro napravilo, preuzima odgovornost za pogreške odgovorno se ponaša prema samome sebi, svome zdravlju i razvoju, svojoj imovini (razvijena osobna odgovornost)

	odgovorno se ponaša prema drugima osobama, životinjama, biljkama i materijalnom okruženju, npr. igračkama, knjigama (društvena odgovornost)
Prava i pravila (Pravda)	razumije pojam prava i može objasniti značenje pojedinih prava svjesno je svojih prava i da ista prava imaju i drugi sposobno je zastupati neka svoja prava u slučaju kada su mu prava ugrožena traži zaštitu ili posredovanje odgojitelja razumije povezanost prava s odgovornošću razumije da pravila reguliraju pojedine situacije u svakodnevnici poznaje (i poštuje) pravila grupe kojoj pripada poznaje (i poštuje) pravila uljudnih ponašanja - pozdravlja, iskazuje zamolbe, zahvaljuje, primjereno oslovljava itd. poznaje (i poštuje) pravila ponašanja u specifičnim socijalnim situacijama (npr. izletu , kazalištu) reagira, upozorava na nepoštivanje pravila sudjeluje u donošenju, mijenjanju pravila grupe
Odnosi s vršnjacima i s odraslima	pozitivno pristupa vršnjacima, odraslima socijalne vještine: predstavlja se i predstavlja druge započinje razgovor, sluša, postavlja pitanja, odgovara na pitanja, završava razgovor daje jednostavne upute, slijedi upute prima i daje komplimente traži i daje pomoć razumije i uvažava osjećaje, potrebe i prava drugih konstruktivno rješava probleme – dogovaranje, pregovaranje... ponaša se asertivno - zastupa sebe i svoja prava bez povrede prava drugih zna se uključiti u igru vršnjaka

	poziva druge u igru surađuje u igri s djecom – (u rješavanju problema, radom na projektima i sl.) čeka na red poštuje odrasle, prihvaća suradnju ima pozitivan, prisan odnos s jednim, dva vršnjaka (stvara prijateljstva) ima smisao za humor
Demokratsko odlučivanje	jasno i slobodno izražava svoje mišljenje shvaća da drugi mogu imati drugačije mišljenje (različitost) uvažava mišljenje drugog (npr. prihvaća ideje druge djece u igri) razumije i prihvaća osnovne principe demokratskog odlučivanja i sudjeluje u njemu (daje ideje, predlaže rješenja, glasuje o nekim stvarima važnim za skupinu)
Socijalna solidarnost	pokazuje osjetljivost za ljude u nevolji (npr. u priči) spremno je pomagati manjima, novoj djeci u skupini, odraslima u obavljanju njihova posla zna o pojmu humanosti i humanitarnim akcijama i spremno je sudjelovati u njima (pokloniti nešto svoje, izraditi nešto za drugoga) svjesno je različitosti u najširem smislu

Inicijativnost i poduzetništvo

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Inicijativa/proaktivnost	iskazuje znatiželju za zbivanja oko sebe: u istraživanju, u socijalnim kontaktima, prema novim igrama i idejama ima optimističan stav - unutrašnju motivaciju i volju za „rad“, ali i za socijalnim kontaktima, za igrom, za istraživanjem, za zabavom... spremno je preuzeti rizik u odnosu na ishod akcija/ aktivnosti/ djelovanja

	pokazuje interes za novo i drugačije, promjene prihvaća kao pozitivne izazove shvaća vrijednost i važnost rada, ima osnovna znanja o zanimanjima i procesu proizvodnje (kako nešto nastaje) shvaća smisao novca i štednje
Samomotivacija, ustrajnost i odgovornost	motivirano je za samostalno obavljanje aktivnosti (odsustvo potrebe za potvrdom i pomoći od drugih) razmišlja, planira i rješava probleme uz korištenje kontrole impulsa pojačana tolerancija na frustraciju uživa u procesu rada, želi završiti ono što radi, zainteresiran za uspjeh u onome što radi podnosi neuspjeh i pokušava ponovo, ustrajavanje na ciljevima bez obzira na prepreke (zna da se upornošću i ponavljanjem mogu prevladati mnoge prepreke) sposobno je samostalno isplanirati igru/ aktivnost, predvidjeti tijek aktivnosti i privesti je do kraja sposobno je samostalno pripremiti što mu treba za aktivnost, raspoređiti samostalno započinje i završava „radni“ zadatak, „uči“... odgovorno je
Kreativnost	prepoznaje, inicira i oblikuje različite kreativne aktivnosti pronalaži originalne postupke rješavanja i originalna rješenja različitih problema
Timski rad	voli se družiti s vršnjacima na sadržajan i strukturiran način, pokazuje interes za suradnički rad u grupi ponaša se tolerantno prema onima s kojima surađuje, čuje i prihvaća drugačija mišljenja umije iznositi i obrazlagati svoja razmišljanja, ideje i prijedloge, pregovarati o njima i „otrpjeti“ kritiku umije podređivati svoje želje potrebama i ciljevima partnera u igri, grupi/ timu s kojim-a radi na određenom zadatku

	nesuglasja i konflikte rješava pregovaranjem i dogovorom
--	--

Spoznajni razvoj

Spoznajni razvoj općenito, matematička kompetencija i kompetencije u prirodoslovlju i tehnologijama

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Opažanje (percepcija)	opaža svijet oko sebe svim senzornim modalitetima : dodirom, propriocepcijom (dijelovi tijela i događaji u tijelu), vestibularnim osjetom, sluhom, vidom, okusom i njuhom • sinestezija
Pažnja	može voljno usmjeriti pažnju i usredotočiti se na određenu aktivnost (sadržaj) 10-15 minuta, sa spontanim odmorima i do 60 minuta lako se koncentrira na zadatak može se oduprijeti (ometajućim) podražajima iz okoline dovršava započetu aktivnost može namjerno prenositi pažnju s jednog zadatka na drugi može pratiti različita zbivanja oko sebe (može uskladiti centralnu i perifernu pažnju) pažnju može usmjeriti verbalnom instrukcijom (samousmjeravanje i vanjsko usmjeravanje)
Pamćenje	slušno - pamti i reproducira pjesmice i priče - pamti niz od 5 brojeva vizualno - pamti i reproducira detalje vizualnih podražaja kao npr. odjeće, crteža... namjerno - pamti npr. domaći zadatak - slijedi višestruke upute date njemu osobno, date grupi

Temeljne misaone operacije	Služi se temeljnim misaonim operacijama: <i>konzervacijom</i> (težina, dužina, volumena - sposobnost održavanja u svijesti iste količine, mase, volumena za predmete koji se mijenjaju oblik) <i>klasifikacijom</i> (grupiranje, svrstavanje, razvrstavanje po bitnim elementima, po dva kriterija – služiti se mentalnim mapama za predočavanje) <i>serijacijom</i> (uspoređivanje i pridruživanje, stavljanje u niz određenim slijedom po veličini, dužini, visini ... – nanizati kao na predlošku..., djeca u skupini po redu-mjesecu rođenja, djeca u skupini po broju članova obitelji, članovi obitelji po starosti) <i>decentracijom</i> (sposobnost usredotočenja na više svojstava predmeta --- slaže slagalice s dva i više kriterija) <i>reverzibilnošću</i> (sposobnost mišljenja da se vraća koracima unatrag na početno stanje – planiranje dana, prisjećanje događaja unatrag, plakati) <i>odnosno rasuđivanje</i> (razumijevanje odnosa između udaljenosti, vremena, brzine...)
Stjecanje pojmova i odnosa među njima	Boja - prepoznaje i imenuje boje i nijanse Geometrijski likovi – prepoznaje i imenuje krug, trokut, kvadrat i pravokutnik Geometrijski oblici - povezuje likove s predmetima iz neposredne okoline (oblik kruga, trokuta ...) Figure – skup točaka Tijela – razlikuje kuglu, valjak, kocku, kvadar, stožac Vrijeme zna, razumije i koristi pojmove za označavanje vremena: ○ prije-poslije-sada-za vrijeme ○ jučer-danas-sutra ○ jutro-podne-večer ○ dani u tjednu i njihov slijed

	○ godišnja doba pokazuje interes za kalendar i sat pokazuje interes za prošlost i budućnost Prostor zna pojmove prostornih odnosa /udaljenosti, razumije ih i primjereno koristi: ○ gore-dolje, ispred-iza, ispod-iznad, u-na, naprijed-natrag, pored, između, bliže-dalje ... zna, razumije i koristi pojmove <i>lijevo – desno</i> na sebi, na papiru, u prostoru uspješno se orijentira i kreće prostorima vrtića Suprotnosti – npr. toplo – hladno, dan – noć, puno – malo, crno – bijelo...
Rješavanje problema	umije pronaći jedno točno rješenje problema probleme rješava logičkim rasuđivanjem i zaključivanjem (što ako ...) probleme rješava po modelu pretpostavka-provjera-zaključak (što pluta, tone, transformacije: voda-led, voda-para, dvije boje-nova boja...- pokusi) probleme rješava strateškim planiranjem (kao npr. u šahu ...) probleme rješava na kreativan način stvari gleda iz drugačijeg kuta, pronalazi različita rješenja i alternative (<i>originalnost</i>) maštovito smišlja brojne odgovore i ideje (<i>kognitivna fluentnost</i>) brzo nalaženje rješenja, brza pokretljivost ideja, kombinacija ideja (<i>kognitivna fleksibilnost</i>) probleme rješava simboličkim predočavanjem služi se crtežima, simbolima, znakovima (postojećim, izmišljenim) za predočavanje željenih poruka, vlastitih misli, ideja, sadržaja priča, načina rješavanja problema ...

	izrađuje slikovne priče, strip-priče, piše izmišljenim pismom za predočavanje priča, doživljaja, sna ... poznaje grafičke znakove za nekoliko slova, za nekoliko brojeva - služi se slovima, brojevima za bilježenje doživljaja, prenošenje poruka, predočavanje rješenja služi se mentalnim mapama za predočavanje
Početna matematika	Vlada procesima uspoređivanja, izjednačavanja i brojanja uspoređuje i imenuje količine, dužine, težine : puno-malo, više-manje-jednako, veće-manje-jednako, duže-kraće-jednako, dugo-duže-najduže, deblje-tanje-jednako, teže-lakše-jednako uspoređuje i imenuje: dio-cjelina-polovica mehanički broji do 30 brzo broji broji od nekog broja unaprijed, od nekog broja unatrag uspjeva prebrojati - broji s pridruživanjem do 20 elemenata broji po redu, redoslijedu razumije brojevni pravac (pravilnost slijeda), razumije načelo glavnoga (kardinalno načelo) ispravno barata količinama u svakodnevnim situacijama razumije integrirani pojam broja: kao količina (četiri kocke) – kao znamenka (4) – kao riječ (četiri) prepoznaje brojke 1 - 10 razumije logiku osnovnih računskih operacija zbraja i oduzima „za jedan više, za jedan manje, jednako) na konkretnom materijalu do 10 uspoređuje, zbraja i oduzima (za jedan više, za jedan manje) „u glavi“, „napamet“ ima pozitivan stav prema matematičkim problemima, iskazuje zanimanje za matematičke probleme vjeruje u vlastite sposobnosti rješavanja logičko matematičkih problema

	razumije smisao matematike u svakodnevnom životu (matematika kao igra, u dućanu, dio profesionalnog rada /zanimanja arhitekt, farmaceut ...)
Informiranost o svijetu oko sebe	o biljnom svijetu – upoznavanje, razlikovanje i imenovanje različitih vrsta voća, povrća, žitarica, cvijeća, ljekovito bilje o životinjskom svijetu – upoznavanje, razlikovanje i imenovanje domaćih životinja, šumskih životinja, divljih životinja, životinja u vodi, ptica, kukaca o zanimanjima odraslih o materijalnim i duhovnim dobrima – tradicijskim i kulturnim obilježjima, važnim datumima, blagdanima o prometnim sredstvima (na kopnu, zraku, vodi), prometnicama, ponašanju u prometu o reljefu: rijeke, jezera, mora, brijeg, livada, šuma, park, grad, selo o prirodnim pojavama - kiša, snijeg, led, vjetar, zrak o fizikalnim pojavama – mjerenje, magnetizam, svjetlost, gibanje, ravnoteža ...
Ekologija	razumije elementarne prirodne procese,povezanost i međuovisnost žive i nežive prirode i čovjeka razumije ekološke probleme i smisao održivog razvoja uočava konkretne probleme u neposrednom okruženju i domišlja ideje za njihovo rješavanje ponaša se odgovorno prema prirodnim i materijalnim dobrima (ne baca smeće, ne gazi cvijeće, ne trga igračke) štedljivo se odnosi prema prirodnim resursima (npr. zatvara vodu, pažljivo troši papir ...) osviješteno je da se otpad može reciklirati ili korisno upotrijebiti

Učiti kako učiti

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
------------------------	----------------------------

Motivacija i samoorganizacija	• postojanje unutarnje (intrinzične) motivacije za spoznavanje i učenje • pozitivno reagira na vanjske poticaje (motivatore) za spoznavanje i učenje • zna inicirati i organizirati vlastitu aktivnost (zna kako ostvariti cilj, naučiti ono što želi znati, doći do rješenja) • usredotočenost, fokusiranost, ustrajnost u onome čime se bavi
Metakognicija (svijest o procesu vlastitog učenja i preuzimanje odgovornosti za taj proces)	• svjesno je kako saznati nešto novo, proširiti iskustva - osobnim iskustvenim i aktivnim učenjem * aktivnim sudjelovanjem u različitim situacijama i aktivnostima * stjecanjem iskustva svim osjetilima * istraživanjem, postavljanjem pitanja, traženjem rješenja ... - u suradnji s drugima sukonstruktivira vlastita znanja, iskustva * zna da može tražiti i traži informacije od vršnjaka, odgojitelja, roditelja ... - na druge načine * zna da znanja može pronaći i pronalazi u knjigama, enciklopedijama, putem različitih medija ... • zna kako je saznalo/ naučilo/ došlo do rješenja, zna objasniti put spoznaje i rješavanja problema • zna da samo može utjecati na učenje (razvijena svijest o samoutjecajnosti) i postupno preuzima odgovornost za taj proces
Samoevaluacija	• samoevaluacija I – umije analizirati učinjeno – što je dobro, čime je zadovoljno, što bi trebalo drugačije, kako ... • samoevaluacija II – umije sagledati razloge uspjeha i neuspjeha - u vlastitim osobinama (upornost, koncentracija, ulaganje napora ...) - u vanjskim okolnostima (težak zadatak, omela ga galama,

	nije imao sreće, gužva je ...)
--	--------------------------------

Komunikacija, izražavanje i stvaranje

Komunikacija na materinskom jeziku

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Slušanje i razumijevanje govora	Pozorno sluša govor odraslih i djece, priče, pjesme, brojalice U potpunosti razumije govor odraslih - izvršava radnje prema govornim uputama, pokazuje na slikama, odgovara na pitanja Pokazuje interes za aktivnosti slušanja govora te književnih i scenskih umjetničkih djela
Izražavanje govorom	Imenuje i opisuje predmete, pojave, radnje, odnose, osjećaje, priča po slikama Koristi imenice, glagole, pridjeve (o boji, obliku, okusu, osjećajima, opisne pridjeve, antonime, građevne pridjeve, posvojne pridjeve), priloge (blizu - daleko, gore-dolje, visoko-nisko), prijedloge (iza, između, pokraj), zamjenice Prepričava svojim riječima događaje, kraće priče Konstruira jednostavne i složene rečenice Rečenice formulira gramatički pravilno Upotrebljava smisleni, povezani govor u formi dijaloga i monologa Glasove izgovara pravilno Spontano komunicira govorom s djecom i odraslima Često / rado sudjeluje u aktivnostima izražavanja govorom
Predčitačke vještine	Shvaća da pisani tekst ima neku poruku i značenje Zna osnovne karakteristike pisma –rečenica, riječ, slovo, točka ... Pokazuje pravilan smjer teksta - s lijeva na desno, odozgora prema dolje Sluša, ponavlja, uočava, pamti i smišlja rimu Prepoznaje prvi glas u riječi

	Prepoznaje zadnji glas u riječi Rastavlja riječi na glasove Sastavlja glasove u riječ Prepoznaje većinu pojedinačnih slova (pokazuju slovo ako im kažemo glas, ne podrazumijeva čitanje riječi) Pokazuje interes za pisanu riječ, igre glasovima, slovima
--	--

Komunikacija na stranim jezicima

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Osnove kompetentnosti komunikacije na stranim jezicima	• Razlikuje kada osoba govori na hrvatskom i na stranom jeziku • Vizualno prepoznaje znakove slova kojih nema u hrvatskoj abecedi • Pokazuje interes za učenjem stranih riječi • U igri oponaša razgovor na stranim jezicima • Zna nekoliko stranih riječi i smisljeno ih koristi (npr. za pozdravljanje ili zahvaljivanje ili brojenje ...)

Kulturna svijest i izražavanje

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Kulturni identitet	Shvaća osnovne pojmove o lokalnoj, nacionalnoj i europskoj kulturnoj baštini Prepoznaje i opisuje nekoliko glavnih kulturnih dobara svoga kraja, grada, države (npr. građevine, himnu, grb, zastavu, običaje, tradicionalne predmete, blagdane itd.) Imenuje svoj grad, državu Izvodi neka od djela kulturnog nasljeđa za djecu (npr. tradicionalne igre, pjesme, plesovi za djecu)

	Uživa u običajima, umjetničkim djelima i ostalim segmentima kulturne baštine Pokazuje volju za sudjelovanjem u kulturnim događajima Razvija osjećaj kulturnog identiteta
Interkulturalizam	Razumije kulturnu raznolikost u Europi i svijetu Prepoznaje običaje drugačije od naših Uspoređuje različite kulture i običaje Može nabrojati nekoliko europskih država Pokazuje interes za život ljudi, kulturu, običaje drugih naroda i zemalja Poštuje različitost ljudi, kultura
Kreativno izražavanje ideja, iskustava i osjećaja djeteta u nizu umjetničkih područja	• Ima iskustva s različitim umjetničkim sadržajima (glazbenim, likovnim, kazališnim, filmskim, književnim) • Pokazuje interes za različite umjetničke sadržaje
Glazba i ples	Uočava razlike u visini tonova, razlike u trajanju tonova, glasnoću i boju zvuka, promjenu ritma, promjene mjere (metra) Pamti nekoliko melodija i ponavlja ih Imenuje osnovne glazbene pojmove: brzo – sporo, glasno – tiho, pjevanje, pjevač, zbor, sviranje, glazbeni instrumenti (glasovir, gitara, violina, truba), orkestar i sl. Pjeva - spontane vlastite motive, kratke melodije Sluša glazbena djela i povezuje ih s pokretom, plesom, likovnim izrazom, scenskim izrazom Može se kretati u metru i ritmu i zapamtiti jednostavne koreografije Svira malim instrumentima (štapići, zvečke, trokuti, bubnjevi, ksilofon itd.) Uživa u glazbenim aktivnostima Pokazuje interes i želju da se ista glazba ponovo čuje Zbližava se i ostvaruje nježni kontakt s djecom
Kazalište	Uživljava se u uloge

	Sudjeluje i aktivno osmišljava male scenske improvizacije/prikaze
Film	Poznaje nekoliko djela filmske umjetnosti za djecu Prepričava sadržaj crtanih i igranih filmova za djecu
Književnost	Poznaje barem 5 dijela dječje književnosti Može prepričati neke priče za djecu
Vizualna umjetnost (likovna)	Crtež je bogatiji pojedinostima, detaljima Crtež je sve sličniji stvarnosti Crtežom želi ispričati priču Sadržaj crteža obogaćen je pod utjecajem životnog iskustva i pojma o sebi Koristi razne likovne tehnike (crtanje, slikanje, kolaž itd.) Miješa boje

Digitalne kompetencije

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Osnove informacijsko – komunikacijske kompetentnosti („medijske pismenosti“)	Usvaja početna znanja iz područja informacijsko – komunikacijske tehnologije: Prepoznaje i imenuje osnovne pojmove: računalo, telefon, foto aparat, video, televizija, radio, itd., njihove osnovne dijelove (npr. miš, tipkovnica, ekran, CD i sl.) shvaća funkciju, čemu služe (npr. za igru, komunikaciju, učenje, stvaralaštvo, dokumentiranje) razlikuje realni svijet od onog predstavljenog u medijima razumije pravila sigurne upotrebe, kako se zaštititi od mogućih štetnih posljedica Isprobava jednostavnu primjenu računala i ostale dostupne opreme (npr. računalni edukativni programi i igre za predškolsku dob) Pokazuje interes za aktivno sudjelovanje u aktivnostima iz područja medijskog odgoja Odgovorno se ponaša pri korištenju digitalnih medija

Motoričke kompetencije

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Osnovne motoričke sposobnosti	Razvija osnovne motoričke sposobnosti: - koordinaciju - ravnotežu - preciznost - snagu - izdržljivost - fleksibilnost - brzinu
Osnovni oblici kretanja	Usavršava osnovne, prirodne načine kretanja (biotička motorička znanja): - za savladavanje prostora – puzanje, hodanje, trčanje na različitim vrstama podloga, nagiba, smjerova - za savladavanje prepreka – provlačenje, penjanje, silaženje, skakanje, naskakanje, preskakanje, saskakanje, doskakanje, kojima se savladavaju okomite, kose i vodoravne prepreke - za savladavanje otpora – dizanje, nošenje, potiskivanje, vučenje kojima se savladavaju pasivni otpori - za baratanje predmetima – bacanje, hvatanje, ciljanje, gađanje - hodanje uz pravilno držanje tijela - hoda u trajanju od najmanje 30 min. - podiže teret od 2 kg. - baca i hvata i s lijevom i desnom rukom Aktivno sudjeluje u različitim motoričkim aktivnostima Izražava osjećaj sigurnosti, zadovoljstva i uspjeha Uspostavlja kontrolu osjećaja i uspješno surađuje s djecom u igrama (npr. s jednostavnim i složenim pravilima ...)

Složene motoričke vještine	Usvaja jednostavna prilagođena biotička znanja i kineziološka znanja – o prilagođenim oblicima osnovnih načina kretanja i osnovama sporta: Hoda po gredi (visokoj 25 cm) Samostalno se ljulja Preskakuje preko vijače Izvodi kolut naprijed, natrag i u stranu Vodi loptu Vozi bicikl Vozi sanjke Pliva Skija Pleše Aktivno sudjeluje u različitim složenim motoričkim aktivnostima Izražava osjećaj sigurnosti, zadovoljstva i uspjeha
Preciznija senzomotorika „Opća“	Osnovna znanja: Razumije upute o različitim radnjama (crtati, bojati, rezati i...) Prepoznaje i imenuje osnovni pribor Ima usvojenu dominantnost ruke - lateralizaciju Izvodi precizne pokrete rukama, šakama, prstima i usklađuje ih sa senzornim podacima (osobito vizualnim) Crta čovjeka s dijelovima tijela i detaljima Boja unutar crta Izrezuje škalicama jednostavnije oblike Oblikuje papir (brod, avion ...) Lijepi papir, karton ... Oblikuje tijesto, glinu, plastelin Zabija „čavliće“ u podlogu Prišiva gumb Provlači niti, tka ... Pretače, presipava

	Aktivno sudjeluje u različitim aktivnostima za razvoj senzomotorike Uporno je, izražava osjećaj zadovoljstva i uspjeha
Grafomotorika (vizualno-motorna koordinacija)	Pokazuje kako se pravilno drži olovka (hvata), papir, pritisak olovkom po papiru Pokazuje slijed pisanja s lijeva na desno Prepoznaje i imenuje osnovni pribor za crtanje i pisanje Dobro uočava detalje na vizualnim predlošcima, smjer i orijentaciju likova, sličnosti i razlike na likovima Sigurno povlači vodoravne, okomite, kose crte – linije jasne, kontinuirane Precizno povlači crte unutar omeđenog prostora Spaja crtom točke – bez preklapanja, praznina Dobro integrira vizualne podatke i motornu izvedbu crtanja – točno precrtava jednostavnije likove, geometrijske oblike, npr. krug, kvadrat, trokut, romb Dobro organizira razmještaj na papiru Piše svoje ime Rado crta i sudjeluje u različitim aktivnostima tipa papir - olovka Uporno je, izražava osjećaj zadovoljstva i uspjeha

Razvojne zadaće i okvirni programski sadržaji i aktivnosti

Razvojne zadaće usmjerene su prema nastojanju da djeca razvijaju kompetencije sukladno njihovoj dobi (prethodno navedene).

U području govora i komunikacije zadaće su usmjerene na poticanje uporabe govora, neverbalnih oblika komunikacije i izražavanja mimikom, gestom, pokretom. Potrebno je poticati kod djece upotrebu monološkog govora u opisivanju, pričanju, prepričavanju te dijaloškog govora u paru, s drugom djecom i odraslima. Potiče se glasovna analiza i sinteza, ispravna uporaba prezenta, perfekta i futura te je potrebno unaprjeđivati strukturu rečenice i poticati pravilan književni govor na materinskome jeziku. Potrebno

je poticati širenje dječjeg vokabulara na materinskome jeziku te upoznavati dijete s riječima stranog jezika, njihovog značenja i elementarne komunikacije.

U području spoznajnog razvoja i digitalne kompetencije zadaće su usmjerene na: razvijanje sposobnosti opažajno-praktičnog spoznavanja vanjskog svijeta (veličine, udaljenosti, oblika, boja, mirisa, zvukova, tekstura), razvijanje sposobnosti vremenske i prostorne orijentacije, poticanje sposobnosti uočavanja veza i odnosa između predmeta i pojava, razvijanje sposobnosti klasifikacije na temelju nekog svojstva, poticati usvajanje temeljnih znanja o prirodi, biljnom i životinjskom svijetu, brojeva i osnovnih matematičkih operacija na konkretnim zadacima, poticati potrebu djeteta za različitim oblicima istraživanja, razvijati sposobnost usmjeravanja pažnje, razmišljanja, rješavanja problema. Potrebno je poticati usvajanje početnih znanja iz područja informacijsko-komunikacijske tehnologije te uporabu računala i druge tehnologije (edukativni programi i igre za predškolsku dob) te razvijati medijski odgoj i odgovorno ponašanje prema korištenju digitalnih medija. Djecu je potrebno poticati i motivirati za spoznavanje i učenje te poticati razvoj metakognitivnih vještina.

U području socio-emocionalnog razvoja i građanskih kompetencija potrebno je osigurati individualni pristup uvažavajući različitosti, poticati i organizirati rad u manjim grupama, poticati igre koje organizira odgojitelj, ali i igre poznate djeci, poticati aktivnosti za razvoj samopouzdanja, omogućiti iskreno izražavanje svojih potreba, osjećaja, stavova, misli, radoznalosti i samoinicijative, razvijati osjetljivost za tuđe želje, osjećaje, mišljenje, razvijati način poželjnih rješavanja konfliktnih situacija, razvijati poštivanje dogovorenih pravila u zajedničkoj igri, razvijati sposobnost samokontrole, razvijati svijest o vlastitim ulogama i obavezama, razvijati sposobnost realnog procjenjivanja vlastitih mogućnosti i podnošenja neuspjeha, poticati spremnost pomaganja drugima, poticati odgovorno ponašanje prema sebi, drugima i imovini.

U području osobnog razvoja, inicijativnosti i poduzetnosti potrebno je poticati samostalnost i brigu o sebi – oblačenje i svlačenje, obuvanje, samostalno uzimanje obroka, korištenje pribora za jelo, usvajanje i njegovanje higijenskih navika – pranje ruku, urednost pri jelu, poticati znatiželju djeteta za zbivanja oko njega, poticati znatiželju za istraživanjem, socijalnim kontaktima, igrom, razvijati pojam o radu i zanimanjima, novcu i smislu štednje, poticati divergentno mišljenje i kreativnost u različitim akcijama (igra, istraživanje, ciljevi...), podržavati razvoj tolerancije na

frustraciju, poticati usvajanje i razumijevanje pravila grupe, razvijati i poticati poželjne načine rješavanja stresnih i konfliktnih situacija.

U području kulture i stvaralaštva zadaće su usmjerene razvijanju razumijevanja doživljaja književnih, scenskih, likovnih i glazbenih djela – likovnom izražavanju različitim tehnikama te njegovanju i razvijanju glasa, slušne percepcije i glazbenog stvaralačkog izražavanja. Razvija se pozitivan odnos prema pisanoj riječi, knjigama i književnosti te se potiče izražavanje dramatizacijom. U motoričkom razvoju potrebno je poticati, vježbati i razvijati prirodne oblike kretanja – hodanje, trčanje, skakanje, provlačenje, bacanje, organizirati boravak na svježem zraku, poticati složene motoričke radnje (kolut, vođenje lopte, ples, vožnja bicikla...), organizirati boravak u prirodi, upoznati djecu s vrstama sporta, igrati natjecateljske igre, razvijati finu motoriku – poticati korištenje škara i izrezivanje različitih oblika, oblikovanje u glini, plastelinu, tijestu, provlačenje niti ili perlica, poticati pravilno držanje olovke i slijed pisanja, poticati precizno bojanje, crtanje, povlačenje ravnih, kosih i valovitih linija.

Aktivnosti se planiraju u skladu s potrebama i interesima djece, vodeći računa o široj okolini djeteta te individualnim posebnim potrebama svakog djeteta.

Prilikom planiranja odgojno-obrazovnog rada, konkretne teme i aktivnosti razrađivati će se kroz:

- Životno-praktično i radne: aktivnosti vezane uz biološke potrebe, njega djeteta, kućne poslove, izrada raznih predmeta i sl.
- Istraživačko-spoznavne aktivnosti: manipuliranje predmetima, promatranje, upoznavanje, jednostavno eksperimentiranje, šetnje prirodom, opažanje i uzgoj bilja, promatranje prirodnih pojava i promjena u prirodi
- Igre i aktivnosti za stvaranje pozitivne slike o sebi
- Igre i aktivnosti za poticanje socijalne kompetencije djece
- Društvene igre, igre s pravilima, igre logičkog zaključivanja, igre za poticanje pamćenja, opažanja i sl.
- Igre za poticanje predčitalačkih i predmatematičkih vještina: poticanje slušne i vizualne percepcije i pamćenja, orijentacije u prostoru, vizualno-motorne koordinacije, razvijanje fonološke svjesnosti, te glasovne raščlambe i povezivanje

- Aktivnosti vezane uz razvoj komunikacije: govorne igre, čitanje i pričanje priča, dramatizacija, likovno izražavanje
- Aktivnosti vezane uz razvoj motorike: tjelesno vježbanje i sl.

Strategija djelovanja

Odgojitelji, ravnatelj:

- izrada orijentacijskog plana i programa rada, tematskih sklopova i sadržajnih aspekata
- osiguravanje prostora za provođenje programa predškole, nabava paušalnog, likovnog i drugog potrebnog materijala za rad

Odgojitelj:

- inicijalna primjena znanja i izrada ciljanih zadaća za optimalizaciju individualnog razvoja djece
- primjena radnih listova
- integracija preventivno-razvojnog razvoja pozitivne slike o sebi, emocionalne inteligencije, nenasilnog rješavanja sukoba, suradnja
- uključivanje djece u aktivnosti i događanja u okviru redovitog programa vrtića (predstave, posjeti, izleti, proslave...) i izvan vrtića
- završna procjena napretka i postignuća djece, godišnje izvješće rada predškole
- poticanje razvoja predvještina za čitanje i pisanje
- poticanje i razvijanje matematičke kompetencije
- analiza praćenja djece

Vremenik važnih datuma

Odgojitelj će vođen izmjenama godišnjih doba, obilježavanja različitih datuma u kalendaru, dječjim rođendanima i imendanima, vjerskim i državnim praznicima sadržajno omogućiti život i aktivnosti djece u programu predškole.

Važni datumi su: (od listopada do svibnja)

Listopad:

- Dani jeseni
- Kestenijada
- Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje
- Dani jabuka
- Dan štednje

Studen:

- Dan Svih Svetih
- mjesec knjige

Prosinac:

- tradicija i obilježavanje razdoblja adventa
- Sveti Nikola
- Sveta Lucija - sijanje pšenice
- pripreme za proslavu Božića
- prvi dan zime
- Božić
- Nova Godina

Siječanj:

- Sveta tri Kralja
- pozdrav zimi

Veljača:

- Valentinovo
- Pokade

Ožujak:

- Dan očeva
- Dan roda
- prvi dan proljeća
- Cvjetnica
- Veliki tjedan

Travanj:

- Uskrs
- Dan planeta Zemlje

Svibanj:

- Praznik rada
- Majčin dan
- Završna priredba – oproštaj od predškole

Pedagoška dokumentacija i evaluacija

Pedagoška dokumentacija vodi se u skladu s Pravilnikom o obrascima i sadržajima pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, 83/2001.) i sadrži:

- Knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine
- Imenik djece
- Evidenciju prisutnosti djece
- Program stručnog usavršavanja odgojitelja
- Individualne dosjee djeteta
- Zdravstvene kartone djece

U svrhu detaljnijeg praćenja razvoja i učenja djece te planiranja rada vodi se dodatna dokumentacija: individualni portfolio djeteta, liste razvojnih procjena, individualni i zajednički uradci, foto i video snimke, plakati i panoi, bilješke odgojitelja i stručnog suradnika, dokumentiranje aktivnosti odgojitelja (samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja).

NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Djeca koja polaze program predškole u školi i imaju organiziranu prehranu, te se brine da djeca imaju sve higijensko-zdravstvene uvjete.

Kroz odgojno-obrazovni rad poticati ćemo razvoj kulturno-higijenskih navika kod djece (pranje ruku, higijena odijevanja, održavanje urednog unutarnjeg prostora gdje se boravi, te razvoj ekološke svijesti).

O čistoći i higijeni prostora svakodnevno se brinu čistačice.

OŠ Donji Lapac osigurava potreban potrošno-higijenski materijal (ubrusi, sapuni, toalet papir). Odgojitelj će na početku i na kraju rada predškole provesti antropološka mjerenja te voditi zdravstvenu evidenciju nakon bolesti djeteta (ispričnica, potvrda).

Prilikom upisa u predškolu roditelji će moći u zahtjevu za upis i inicijalnom upitniku naznačiti ako dijete ima neki zdravstveni problem (alergija, kronične bolesti), ali će i osobno sa odgojiteljem razgovarati i uputiti ga u djetetovo zdravstveno stanje i postupke vezane za dijete.

Odgojitelj će se brinuti da tijekom provođenja programa djeca borave na svježem zraku sukladno s vremenskim prilikama.

Razvojne zadaće za unaprjeđivanje, njege i brige za zdravlje djece

- poticati dijete na istraživanje mogućnosti vlastitog tijela kroz pokret, kretanje, igru
- poticati usavršavanje prirodnih oblika kretanja u trčanju, skaknju, njenaju, nošenju, bacanju - poticati razvoj i fleksibilnost sitnih i velikih skupina mišića
- poticati razvoj psihomotoričkih sposobnosti (ravnoteža, snaga, brzina, fleksibilnost, spretnost, preciznost, izdržljivost)
- poticati samostalnost, sigurnost, samopouzdanje u različitim životnim situacijama
- poticati usvajanje higijensko-zdravstvenih navika bitnih za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja

NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA

Odgojitelj koji realizira program predškole ima iste obaveze i prava kao i ostali stručni djelatnici u vrtiću – cjeloživotno učenje, permanentni, kontinuirani profesionalni stručni razvoj. Uz individualno stručno usavršavanje, odgojitelji će sudjelovati na svim oblicima usavršavanja kao i na stručnim usavršavanju koje organizira Agencija za odgoj i obrazovanje i druge ustanove. Plan stručnog usavršavanja izrađuje se na osnovi potreba i interesa odgojno – obrazovnog kadra. Stručnu pomoć i podršku pruža ravnateljica OŠ Donji Lapac.

Cilj stručnog usavršavanja je jačanje stručnih kompetencija odgojitelja, trajnog i sustavnog rada na podizanju kvalitete odgojno-obrazovnog procesa i stvaranje uvjeta da svako dijete maksimalno razvije svoje potencijale.

SURADNJA S RODITELJIMA

Zakonsko je pravo roditelja da budu uključeni u realizaciju i praćenje programa predškole koji pohađa njihovo dijete. Roditeljima se pruža mogućnost da budu aktivni sudionici u odabranim aktivnostima, promatrači, pomagači, suradnici u igri s djecom, radionicama za djecu i roditelje što pridonosi jačanju njihovih roditeljskih kompetencija. Odgojitelj treba razvijati kvalitetnu komunikaciju i dobru međusobnu informiranost, razvijati roditeljske kompetencije, poticati i razvijati kulturološke i tradicionalne veze predškole i obitelji, te poticati neposredno sudjelovanje roditelja u programu predškole. Roditelji se uključuju u planiranje i evaluaciju (ankete za roditelje) programa rada predškole.

Suradnja i rad s roditeljima provodit će se kroz sljedeće oblike:

- inicijalni razgovori s roditeljima novoprimljene djece predškolske dobi
- roditeljski sastanci (informativnog i komunikacijskog tipa)
- edukativne radionice (usavršavanje roditeljskih kompetencija)
- kreativne radionice
- druženja
- svečanosti
- kutić za roditelje
- pismene poruke

- individualni razgovori
- posjete (roditelji – sudjelovanje u realizaciji programa)

SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Kako bi se osigurali optimalni uvjeti za razvoj i pripremu djeteta za polazak u školu, potrebno je da u realizaciji programa sudjeluju svi čimbenici iz neposrednog i šireg djetetovog okruženja: obitelj, osnovna škola, razne ustanove, stručni suradnici. Zadaća je svih da svojim stavovima, savjetima i osobnom primjenom pridonese kvalitetnom odgoju i obrazovanju djece.

Cilj suradnje s vanjskim ustanovama:

- osigurati optimalne uvjete za rast i razvoj djeteta
- obogaćivanjem obiteljskog života kulturološkim, tradicionalnim, odgojno obrazovnim vrijednostima koje pružaju ustanove u neposrednom i širem okruženju.

Suradnja će se ostvariti ovisno o mjestima u kojima se provodi program predškole.

Ustanove s kojima će se ostvarivati suradnja:

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
- Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalne politike
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- Općina Donji Lapac
- Osnovna škola Donji Lapac

PRAĆENJE I VREDNOVANJE PROGRAMA

Uspješnost realizacije programa i učinkovitost provodit će se uspoređivanjem podataka o djetetovom razvoju i razvojnim potrebama prikupljenim na početku i na kraju realizacije programa. Praćenjem dječjeg razvoja i napretka počinje dobivanjem prvih informacija (individualni razgovori i anketni upitnik) od roditelja. To su osnovni podaci o zdravlju, tjelesnom razvoju, navikama, mogućim razvojnim poteškoćama ili posebnim potencijalima, talentima. Tijekom ostvarivanja izvedbenog programa odgojitelj će raditi i bilježiti važne napomene i zapažanja glede izvedbe programa, o

sudjelovanju pojedinog djeteta, mogućim problemima i poteškoćama, te primjedbe za poboljšanje rada.

Također će voditi i „Mapu djeteta“ u koju će bilježiti važna postignuća i napredak djeteta, pohranjivati likovne radove i fotografije te radne materijale. Mapa će omogućiti roditeljima i učiteljima uvid u djetetov razvoj, u čemu se pokazalo uspješnim, u čemu će možda trebati pomoć.

Odgojitelj će zajedno sa stručnim suradnicima pratiti i procjenjivati svoju metodičku kreativnost, primjenjivanje suvremenih oblika i metoda rada u odgojno-obrazovnom procesu. Vodit će i pedagošku dokumentaciju: imenik djece, tromjesečne, tjedne i dnevne planove i programe, vrednovanje i izvješća o radu (na polovici realizacije programa i na kraju realizacije programa), program stručnog usavršavanja i mapu djeteta.

Kod realizacije programa odgojitelj će pratiti i procjenjivati indikatore kvalitete prema sljedećim standardima:

- individualizacija – dijete kao jedinstvena osoba s individualnim obrascem i vremenom odrastanja
- okruženje – primjerenost okruženja potrebama i interesima djece
- suradnja s roditeljima – sudjelovanje – ostvarena komunikacija – partnerski odnosi
- postupci odgojitelja za učenje s razumijevanjem – ponuđeni postupci, materijali i strategije učenja – individualni razvoj, komunikacija, učenje s razumijevanjem - čineći
- planiranje i procjenjivanje – razvojni program - podupirati individualni razvoj svakog djeteta
- stručno usavršavanje – poboljšavanje kvalitete rada – različiti oblici stručnog usavršavanja
- socijalna inkluzija – odgojitelj kao model za vrijednosti i ponašanja koja podržavaju ljudska prava, socijalnu inkluziju i temeljene ljudske vrijednosti

Program će moći procijeniti i roditelj, ispunjavanjem „Lista zadovoljstva nakon realizacije programa“.

Stručno-pedagoški uvid u realizaciju i vrednovanje programa vršit će se ravnatelj (okruženje, primjerenost postupaka, komunikacija djeteta – odgojitelj, primjerenost

aktivnosti, socijalna interakcija odgojitelj – dijete). Nakon uvida slijedit će zajedničko analiziranje s ciljem poboljšanja kvalitete neposrednog odgojno-obrazovnog rada odgojitelja.

U praćenje i vrednovanje programa uključeni su odgojitelji, ravnateljica, administrativno i tehničko osoblje, djeca i roditelji te drugi vanjski stručnjaci.

FINANCIRANJE PROGRAMA

Program predškole je za djecu tj. za njihove roditelje - besplatan. Financiranje provedbe programa predškole osigurat će se iz Državnog proračuna i proračuna Općine Donji Lapac. Ukoliko se ukaže mogućnost nalaženja drugih izvora financiranja putem EU fondova, eventualnih nepovratnih sredstava – pomoći, istraži ćemo i tu mogućnost.

ZAKLJUČAK

Temeljna svrha i uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja odnosi se na osiguravanje optimalnih uvjeta za cjelovit i skladan razvoj svakog djeteta te unapređenje onih dječjih osobina i umijeća koja se počinju formirati u najranijoj dobi, a nužna su svakom pojedincu i u kasnijem životu kako bi uspješno zadovoljavao svoje potrebe i uživao svoja prava, te se odgovorno ponašao prema pravima i potrebama drugih osoba u zajednici.

Cilj programa predškole je svakom djetetu u godini dana prije polaska u školu osigurati optimalne uvjete za unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju.

PRILOZI

Diploma odgojitelja

Diplome odgojitelja/voditelja predškole

Literatura

[1] Došen - Dobud A.: Predškola - vodič za roditelje i voditelje, Alinea, Zagreb, 2001.

[2] Hansen, K.A. Kaufman, R.K. Burke-Walsch, K.: Kurikulum za vrtiće: razvojno primjenjeni program za djecu od 3 do 6 godina: priručnik br.3, Udruga roditelja Korak po korak, Zagreb,2001.

[3] Starc, B., Čudina Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica M.: Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2004.

[4] Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, 63/08 i 90/10)

[5] Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine, 83/01)

[6] Pravilnik o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću (Narodne novine, 114/02)

[7] Pravilnik o posebnim uvjetima i mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja (Narodne novine, 133/97)

[8] Pravilnik o načinu raspolaganja sredstvima državnog proračuna i mjerilna sufinanciranja programa predškolskog odgoja (Narodne novine, 134/97)

[9] Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole (Narodne novine, 107/2014)

[10] Pravilnik o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (Narodne novine, 133/97)

[11] Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete RH 7-8/91)

[12] Program zdravstvene zaštite djece i higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (Narodne novine, 105/02, 55/06 i 121/07)

[13] Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07, 94/13)

U Donjem Lapcu, 16. rujna 2026.

Godišnji plan i program rada za predškolskog odgoja i obrazovanja školsku 2026./2027. godinu usvojen je od strane Učiteljskog vijeća na 2. sjednici dana 21.09.2026. godine, Vijeća roditelja na konstituirajućoj

sjednici Vijeća roditelja 21.09.2026. godine, Školskog odbora na 21. sjednici dana 22.09.2026. godine.

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA

Olivera Mazija

Olivera Mazija

RAVNATELJICA ŠKOLE

Ljiljana Klobučar dipl.uč.m.

Ljiljana Klobučar